

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Halvtidsöversyn av Life-programmet**(förberedande yttrande)**

(2017/C 173/02)

Föredragande: **Lutz RIBBE**

Remiss	25.8.2016
Rättslig grund	Artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Presidiets beslut	15.3.2016
Ansvarig facksektion	Jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö
Antagande av facksektionen	6.2.2017
Antagande vid plenarsessionen	23.2.2017
Plenarsession nr	523
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	169/25/18

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK framhåller på nytt⁽¹⁾ sitt helhjärtade stöd för att bibehålla och vidareutveckla ett självständigt EU-finansieringsprogram för miljö, skydd och förbättring av den biologiska mångfalden, resurseffektivitet, hållbar utveckling, kommunikation och information samt finansiering av icke-statliga miljöorganisationer.

1.2 Life-programmet har under de senaste 25 åren haft stor betydelse för Europas miljöpolitik och i tilltagande grad också för politiken för hållbar utveckling. Det kan nu med rätta betraktas som en oundgänglig del av EU:s miljöpolitik, som förstärkts ordentligt genom Life.

1.3 Detta har skett på två sätt. Life-projekten har

- a) direkt bidragit till att omedelbara och konkreta framgångar har kunnat uppnås: exempelvis har vissa utrotningshotade arter som skyddas av EU:s lagstiftning kunnat räddas från att dö ut tack vare Life-finansierade projekt,
- b) åskådliggjort för invånarna lokalt vilka positiva idéer som ligger till grund för EU:s miljöpolitik och vilka fördelar som denna politik för med sig för människor, miljö och natur; Life-programmet har därmed blivit ett slags "mellanled" mellan EU-politiken och "Medborgarnas och regionernas Europa", vilket är särskilt viktigt i en tid då människor allt oftare frågar sig vilket mervärde Europa över huvud taget tillför.

1.4 Life-programmet, som vunnit särskilt erkännande för att det ständigt anpassat sig till nya utmaningar, har också visat att det inom det civila samhället finns en stor potential och vilja att engagera sig i genomförandet och vidareutvecklingen av EU:s politik för miljö och hållbar utveckling. Att genomföra EU:s lagstiftning handlar om så mycket mer än bara medlemsstaternas verkställande av en rättsakt. Miljö- och hållbarhetspolitiken står och faller med allmänhetens acceptans, den måste utformas och förmedlas på ett öppet sätt, och även här ger Life-programmet mycket värdefulla bidrag.

⁽¹⁾ EESK:s yttrande EUT C 191, 29.6.2012, s. 111.

1.5 Life-projekten visar dock även ofta direkt eller indirekt på motstridigheterna i de politiska besluten, även på EU-nivå. Detta må vara obehagligt för många beslutsfattare, men bör ses som ett värdefullt bidrag som i slutändan kan leda till att miljöskyddet integreras starkare i andra politikområden.

1.6 Omsättningen av FN:s 2030-agenda (de s.k. målen om hållbar utveckling) i europeisk politik är en av de största utmaningarna som väntar EU de närmaste åren. Här måste Life-programmet få en understödande funktion. Det handlar inte bara om att i nära dialog med arbetsmarknadens parter och det civila samhällets organisationer söka efter de effektivaste metoderna för genomförandet. Många av kommissionens avdelningar och – på medlemsstatnivå – många ministerier, myndigheter och byråer, som hitintills snarast betraktat hållbarhetspolitiken som en perifer fråga, måste också börja tänka om, så att den mycket diskuterade integreringen av natur- och miljöskyddet i andra politikområden blir av.

1.7 EESK rekommenderar ett antal ändringar:

- Life-programmet bör bli ett centralt finansieringsinstrument för Natura 2000-nätverket. Den metod som en gång valdes, nämligen att främst finansiera Natura 2000-nätverket via EU:s fonder för regional utveckling och den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare, måste betraktas som otillräcklig. Kommittén hänvisar i detta sammanhang till ett av sina yttranden⁽²⁾ och efterlyser en motsvarande ökning av de öronmärkta medlen till Life-programmet. I detta sammanhang måste man sörja för samstämmighet mellan alla stödåtgärder, dvs. att motstridiga eller dubbla stöd från andra EU-fonder undviks.
- Det bör undersökas hur man kan lyckas ännu bättre med att göra de Life-stödda projekten till verkliga ”mönsterprojekt”, dvs. – om möjligt utan ytterligare stöd – reproducera dem på andra håll i Europa.
- Konventionella forskningsprojekt bör inte understödjas av Life-programmet, också för att se till att avgränsningen till Horisont 2020 blir ännu striktare.

1.8 Den klimatpolitiska delen bör byggas ut ytterligare, framför allt i fråga om möjliga anpassningsåtgärder som särskilt utsatta medborgare, jordbrukare, städer/kommuner och regioner kan vidta.

2. Bakgrund

2.1 Life-programmet inrättades 1992 och är EU:s viktigaste stödprogram på miljöområdet. Dess syfte är att skydda den biologiska mångfalden och livsmiljöerna (i synnerhet genom Natura 2000-nätverket), samt resurseffektivitet, klimatåtgärder, kommunikation och information. Life-programmet har för perioden 2014–2020 utrustats med en budget på cirka 3,456 miljarder euro, medan det under den förra sjuårsperioden förfogade över omkring 2 miljarder euro.

2.2 Programmets främsta målsättningar är följande:

- Bidra till att bygga upp ett resurseffektivt, koldioxidsnålt och klimattåligt samhälle, till att skydda miljön och bevara den biologiska mångfalden.
- En bättre miljöpolitik, ett bättre genomförande och en bättre kontroll av EU:s miljölagstiftning samt ett bättre beaktande av miljö- och klimatpolitiska mål inom andra politikområden och i offentliga och privata organisationers praxis.
- Främja en bättre förvaltningspraxis på miljö- och klimatområdet på alla nivåer, framför allt genom att involvera det civila samhället, icke-statliga organisationer och lokala aktörer.
- Stödja genomförandet av det 7:e miljöhandlingsprogrammet, och – i framtiden – omsättningen av FN:s 2030-agenda i europeisk politik.

⁽²⁾ Se EESK:s yttrande (EUT C 487, 28.12.2016, s. 14).

2.3 Jämfört med stödperioden 2007–2013 rymmer Life-programmet åtskilliga nya inslag:

- Inrättandet av delprogrammet "klimatpolitik".
- Införandet av den nya projektkategorin "integrerade projekt" vid sidan av "traditionella" projekt, projekt för kapacitetsuppbyggnad och förberedande projekt.
- Införande av finansieringsinstrument, inbegripet finansieringsmekanismen för naturkapital (NCFF) med fokus på ekosystemtjänster och skyddet av naturkapitalet samt instrumentet för privat finansiering av energieffektivitet (PF4EE).
- Den nationella projektutdelningen kommer stegvis att överges: från och med 2018 kommer projekten enbart att väljas ut på grundval av sin lämplighet och utan beaktande av den geografiska spridningen (detta gäller traditionella projekt).
- Kommissionen genomför hädanefter programmet med hjälp av Genomförandeorganet för små och medelstora företag (Easme).

2.4 Under programperioden 2014–2020 ser Life-programmet ut på följande sätt:

- Delprogrammet "Miljö" med de prioriterade områdena "Miljö- och resurseffektivitet", "Natur och biologisk mångfald" samt "Miljöstyrning och miljöinformation", tilldelas omkring 75 % av budgeten (2 592 miljoner euro).
- Delprogrammet "Klimatpolitik" med de prioriterade områdena "Klimatskydd", "Klimatanpassning" samt "Klimatstyrning och klimatinformation", tilldelas omkring 25 % av budgeten (864 miljoner euro).

2.5 Kommissionen ska till den 30 juni 2017 genomföra en halvtidsöversyn av Life-programmet och har bitt EESK och Regionkommittén att före offentliggörandet av denna halvtidsöversyn lägga fram yttranden om Life-programmets nya utformning där de även ska ta hänsyn till de ändringar som gjordes 2014.

3. Allmänna kommentarer

3.1 Enligt EESK:s uppfattning är det ännu alltför tidigt att göra en kvalificerad halvtidsöversyn av den pågående programfasen, eftersom de första projekten inom den nya programfasen beviljades först 2015 och den absoluta merparten av dessa projekt ännu inte har avslutats och därför inte kan utvärderas. Vi skulle dock mot bakgrund av utvärderingen av de föregående programfaserna vilja lämna ett första bidrag till LIFE-programmets utformning under perioden 2021–2028.

Life-programmets uppnådda resultat och mervärde, men också begränsningar

3.2 Life-programmet har under de senaste 25 åren haft stor betydelse för Europas miljöpolitik och i tilltagande grad också för politiken för hållbar utveckling. Life-programmets bidrag till skyddet av den biologiska mångfalden har också varit oerhört betydelsefullt. Det kan nu med rätta betraktas som en oumbärlig del av EU:s miljöpolitik, som förstärkts ordentligt genom Life.

3.3 Detta har skett på två sätt. Life-projekten har

- a) direkt bidragit till att omedelbara och konkreta framgångar har kunnat uppnås: Exempelvis har vissa utrotningshotade arter som skyddas av EU:s lagstiftning kunnat räddas från att dö ut tack vare Life-finansierade projekt: Som exempel kan nämnas projekten för att skydda fågelarterna eremitibis och stortrapp; Life-programmet var och är ofta den enda finansieringsmöjligheten, eftersom medlemsstaterna i många fall inte har inrättat några särskilda skyddsprogram eller visat något intresse för att göra detta;
- b) åskådliggjort för invånarna lokalt vilka positiva idéer som ligger till grund för EU:s miljöpolitik och vilka fördelar som denna politik för med sig för människor, miljö och natur; Life-programmet har därmed blivit ett slags "mellanled" mellan EU-politiken och "Medborgarnas och regionernas Europa", vilket är särskilt viktigt i en tid då människor allt oftare frågar sig vilket mervärde Europa över huvud taget tillför.

3.4 Life-programmet har med många av de projekt man hitintills stött visat att det inom det civila samhället finns en stor potential och vilja att engagera sig i genomförandet och vidareutvecklingen av EU:s politik för miljö och hållbar utveckling. Att genomföra EU:s lagstiftning handlar om så mycket mer än bara medlemsstaternas verkställande av en rättsakt. Miljö- och hållbarhetspolitiken står och faller med allmänhetens acceptans, den måste utformas och förmedlas på ett öppet sätt, och även här bidrar Life-programmet på ett mycket värdefullt och outhärligt sätt.

3.5 Life-projekten visar dock även ofta direkt eller indirekt på motstridigheterna i de politiska besluten, även på EU-nivå. Detta må vara obehagligt för många beslutsfattare, men bör ses som ett värdefullt bidrag som i slutändan kan leda till att miljöskyddet integreras starkare i andra politikområden.

3.6 Därmed är vi genast framme vid Life-programmets gränser. Det kan, och bör heller inte, göra anspråk på att kunna väga upp tillkortakommanden till följd av det bristande genomförandet av gällande miljölagstiftning eller andra politikområdens bristande hänsyn till miljöfrågor. Detta kan åskådliggöras genom följande tre exempel:

3.6.1 Life kan bidra till att klargöra för allmänheten att EU:s politik för en renare luft främst syftar till att minska hälsoriskerna för befolkningen till följd av förorenande utsläpp. Life kan dock inte lösa konflikter såsom den mellan miljö- och transportpolitiker i Tyskland där själva kärnfrågan handlar om vilket "skyddsobjekt" som väger tyngre ("att skydda stadsbornas hälsa från fina partiklar" eller "bilförarens rätt till fri rörlighet").

3.6.2 Life-programmet har t.ex. med projektet "Urban Bees"⁽³⁾ på ett utomordentligt sätt åskådliggjort för den breda allmänheten vilken betydelse pollengivarna har och orsakerna till varför de är hotade, men också vilka åtgärder som kan vidtas för att skydda dem. Hoten, t.ex. vissa jordbruksmetoder eller godkännandet av bekämpningsmedel som kan vara farliga för bin, kan dock bara undanröjas om andra avdelningar inom EU ägnar sig tillräckligt mycket åt frågan och om försiktighetsprincipen tillämpas konsekvent.

3.6.3 Sedan 1999 har man i Österrike med hittills sammanlagt 45 miljoner euro i offentliga medel – varav en del kommer från Life-programmet – finansierat ett framgångsrikt program för att skydda en globalt hotad fiskart, donaulaxen⁽⁴⁾. Avrinningsområdet för floden Sava är det område där denna art är mest utbredd. Enligt en färsk studie finns det planer på att bygga omkring 600 vattenkraftverk i donaulaxens utbredningsområde. Experter räknar med att beståndet av donaulax kommer att minska med upp till 70 % till följd av detta ingrepp. Några av vattenkraftverksbyggena kommer också att stödjas med EU-medel.

3.7 Det är därför välkommet att Life-programmet numera engagerar sig starkare för ett bättre genomförande av lagstiftningen, inte bara från de berörda myndigheternas utan även från kontrollorganens sida.

Life-programmets utveckling

3.8 EESK ser positivt på den höga grad av flexibilitet och förmåga att anpassa sig till nya utmaningar och erfarenheter som konsekvent kännetecknat Life-programmet de senaste åren. Detta återspeglas också i den nya finansieringsperioden 2014–2020:

— Tyngdpunkt läggs vid de länder som släpar efter med införlivandet.

— Slopande av nationella kvoter.

— Bättre möjligheter för företag att delta.

— Större vikt vid innovation.

⁽³⁾ <http://urbanbees.eu/en/content/news>

⁽⁴⁾ Åtnjuter skydd enligt bilaga II i livsmiljödirektivet.

- Mer samverkan med andra program, inledningsvis med de nya integrerade projekt som infördes 2014. Kommittén välkomnar i detta sammanhang att vår rekommendation⁽⁵⁾ om en tydlig fördelning av budgeten i "traditionella" och "integrerade projekt" beaktades.
- Användning av helt nya miljöfinansieringsinstrument (PF4EE, NCFE).
- Införande av klimataspekter.

4. EESK:s rekommendationer

Bibehåll och stärk Life-programmet

4.1 Inget program är så bra att det inte skulle kunna förbättras. Först och främst bekräftar⁽⁶⁾ EESK dock sitt helhjärtade stöd för att bibehålla detta budgettekniskt separata finansieringsprogram bortom den nuvarande finansieringsperioden. Detta är nödvändigt, eftersom miljöproblemen är långt ifrån lösta trots många uppmuntrande framsteg och trots vägledande beslut (t.ex. FN:s 2030-agenda, klimatavtalet från Paris, EU:s strategi för biologisk mångfald), och eftersom övergången till en koldioxidsnål, resurseffektiv EU-politik som bevarar den biologiska mångfalden ännu inte har kommit igång ordentligt. Tvärtom: kommissionen och Europeiska miljöbyrån har själva i olika rapporter framhållit att bördan i vissa fall till och med försätter att öka⁽⁷⁾.

4.2 De analyser som gjordes inom ramen för Refit-processen för naturvårdsdirektiven visade tydligt att den rättsliga ramen är lämpligt utformad, men att de finansiella medlen för en målinriktad förvaltning av Natura 2000-nätverket är långt ifrån tillräckliga. Denna grundläggande verksamhet för att skydda Europas biologiska mångfald är i akut behov av lämplig finansiering.

4.3 Life-programmets kontinuitet är avgörande för att EU:s miljöpolitik ska vara effektiv och trovärdig, och detta måste tryggas genom att det 7:e miljöhandlingsprogrammet, FN:s agenda för hållbar utveckling och klimatavtalet från Paris integreras övergripande i alla EU:s övriga politikområden och finansieringsprogram. Kommittén påminner om att vi redan vid flera tillfällen har efterlyst en mer miljöinriktad och rättvisare europeisk planeringstermin.

Effekterna av 2014 års ändringar

4.4 Att två nya finansieringsinstrument infördes i Life-programmet som pilotprojekt var en förnyelse som EESK välkomnar. Det är ännu för tidigt att utvärdera denna strategi eftersom de första projekten från båda faciliteterna (finansieringsmekanismen för naturkapital (NCFE) och privat finansiering för energieffektivisering (PF4EE) just har valts ut men ännu inte genomförts.

4.5 Med denna strategi slår man in på en helt ny väg för att skapa innovativa möjligheter för privata småinvestorer att finansiera projekt inom naturvård och energieffektivitet. Detta är nödvändigt, för ofta har sådana projekt fallit på den traditionella finansieringen.

4.6 Det är svårt att i nuläget bedöma hur framgångsrik denna programdel i slutändan kommer att bli, dvs. om det inledda samarbetet med EIB leder till önskade resultat, om ansökningsförfarandet kommer att vara tillräckligt enkelt och finansieringsvillkoren, inklusive användningen av riskkapital, lämpliga. EESK ber därför om att få utvärdera just denna del av Life-programmet mer i detalj senare.

4.7 I sin egen översyn får kommissionen gärna undersöka hur man i förekommande fall skulle kunna lyckas ännu bättre med att göra de Life-stödda projekten till verkliga "mönsterprojekt", dvs. – om möjligt utan ytterligare stöd – reproducera dem på andra håll i Europa med fokus på kunskapsöverföring och ekonomisk genomförbarhet. En möjlig åtgärd skulle kunna vara att be projektansvariga för särskilt framgångsrika projekt att besvara denna fråga under en fördjupad fas av projektet.

⁽⁵⁾ EESK:s yttrande EUT C 191, 29.6.2012, s. 111.

⁽⁶⁾ EESK:s yttrande EUT C 191, 29.6.2012, s. 111.

⁽⁷⁾ "The European environment – state and outlook 2015: synthesis report", Europeiska miljöbyrån, Köpenhamn, 2015.

4.8 EESK betraktar Life-programmet som en finansieringsmekanism för att genomföra EU-åtgärder och EU-projekt och inte som ett program för att primärt finansiera projekt i nationellt intresse. Det kan dock mycket väl förekomma att exempelvis Life-projekt som föreslås av civilsamhällesorganisationer är av mer europeiskt än nationellt intresse. Samfinansieringen måste därför i framtiden utformas så att sådana projekt inte misslyckas grund av att de förvägras nationell samfinansiering (EESK känner till sådana fall). Dessutom uppmanar EESK kommissionen att undersöka i vilken utsträckning ännu högre samfinansieringsnivåer skulle kunna användas, särskilt för icke-statliga organisationer. Den egna andelen utgör ofta ett svåröverblickligt hinder, särskilt för icke-statliga organisationer. Därtill kommer att dessa medel ofta hämtas från offentliga budgetar och att samfinansieraren därmed tydligt bedriver en "urvalspolitik".

Integrerade projekt/komplementaritet med annan EU-politik

4.9 De så kallade integrerade projekten utgör en särskild typ av projekt som har utvecklats inom ramen för Life och som EESK lägger särskilt vikt vid. Ett utmärkt exempel är Belgian Nature Integrated Project, som täcker in hela Belgiens yta, involverar 28 berörda aktörer och stöder 18 särskilda skyddsprojekt, 48 tydligt avgränsade verksamheter och totalt över 300 handlingsplaner (t.ex. för Natura 2000-områdena). 52 medarbetare i 7 olika arbetsgrupper har sammanförts genom projektet, och det har framgångsrikt byggt broar mellan olika tillgängliga EU-finansieringskällor och nationella resurser.

Just sådana innehållsliga och strukturella förbindelser bör stärkas ännu mer i framtiden, exempelvis genom att det skapas potentiella samverkans effekter mellan Life och en miljövänligare gemensam europeisk jordbrukspolitik.

Life-programmets nya uppgifter

4.10 Inte bara den innehållsliga förbindelsen mellan Life och den gemensamma jordbrukspolitiken skulle kunna förbättras, det behövs under alla omständigheter en betydande administrativ och budgetteknisk förnyelse.

4.11 Hitintills har Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) samt den gemensamma jordbrukspolitiken andra pelare varit centrala instrument för finansieringen av Natura 2000-nätverket, i enlighet med ett förslag från kommissionen från 2004 ⁽⁸⁾. EESK stödde den gången förslaget på villkoret att tillräckliga öronmärkta medel skulle tillhandahållas inom ramen för dessa fonder. Så skedde inte, och EESK anser därför nu att den strategin var otillräcklig ⁽⁹⁾.

4.12 De medel som hitintills har anslagits täcker inte på långa vägar de belopp som krävs för att kompensera för naturvårdskrav, utarbeta förvaltningsplaner och genomföra de nödvändiga åtgärderna. Natura 2000 är ett område som traditionellt faller under EU:s ansvar så budgeten måste också bli tydligare här.

4.13 Kommittén föreslår i stället att alla medel som behövs för att genomföra och upprätthålla Natura 2000-nätverket från och med nästa finansieringsperiod ska hämtas ur Life-programmet, och att dess budget ska ökas i enlighet med detta. Vi uppmanar också kommissionen att internt utreda huruvida Life inte också vore rätt instrument för att genomföra de transeuropeiska nätverken för grön infrastruktur ⁽¹⁰⁾. De nödvändiga medlen bör beräknas och tillföras budgeten. I detta sammanhang måste man sörja för samstämmighet mellan alla stödåtgärder, dvs. att motstridiga eller dubbla stöd från andra EU-fonder undviks.

4.14 EESK betonar att det vid finansieringen av Natura 2000-nätverket handlar om en grundläggande investering i en viktig del av Europas gröna infrastruktur som kommer att löna sig inte bara i form av en förhöjd livskvalitet och en bättre miljö utan också i form av ökade lokala inkomster.

4.15 Omsättningen av hållbarhetsmålen, dvs. FN:s 2030-agenda, i europeisk politik kommer att kräva många och helt genomgripande förändringar av EU:s politik ⁽¹¹⁾. Detta kräver också

- a) ett delvis radikalt nytt sätt att tänka, framför allt inom de avdelningar på kommissionen som hittills inte varit särskilt aktiva inom eller fokuserat på hållbar utveckling,

⁽⁸⁾ COM(2004) 431 av den 15.7.2004 om "Finansieringen av Natura 2000".

⁽⁹⁾ Se EESK:s yttrande EUT C 487, 28.12.2016, s. 14.

⁽¹⁰⁾ http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/strategy/index_en.htm

⁽¹¹⁾ Se EESK:s yttrande EUT C 117, 30.4.2004, s. 22 och EESK:s yttrande EUT C 487, 28.12.2016, s. 41.

b) en helt ny styrningsstrategi med ett mycket större deltagande av det civila samhällets aktörer och ett betydligt mer decentraliserat tillvägagångssätt.

4.16 EESK rekommenderar att kommissionen under Life-programmets kommande fas efter 2020 skapar nya verksamheter och projektmöjligheter för att stärka de inslag som efterfrågas i punkt 4.15.

4.17 Det bör undersökas om det inte vore lämpligare att konventionella forskningsprojekt, som tidigare delvis finansierades av Life-programmet, i framtiden omfattades av kommissionens konventionella forskningsprogram. Därmed skulle det finnas en tydlig avgränsning gentemot Horisont 2020.

4.18 Den del av Life-programmet som tar upp klimatfrågor bör byggas ut ytterligare, framför allt i fråga om möjliga anpassningsåtgärder som särskilt utsatta medborgare, jordbrukare, städer/kommuner och regioner kan vidta.

Bryssel den 23 februari 2017.

Georges DASSIS
*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

BILAGA
till kommitténs yttrande

Följande ändringsförslag avslogs under debatten, men fick minst en fjärdedel av de avgivna rösterna:

Punkt 3.6.2

Ändra enligt följande:

Life-programmet har t.ex. med projektet "Urban Bees" ⁽¹²⁾ på ett utomordentligt sätt åskådliggjort för den breda allmänheten vilken betydelse pollengivarna har och orsakerna till varför de är hotade, men också vilka åtgärder som kan vidtas för att skydda dem. Hoten, t.ex. vissa olämpliga jordbruksmetoder eller godkännandet av bekämpningsmedel som är kan vara farliga för bin, kan dock bara undanröjas om andra avdelningar inom EU ägnar sig tillräckligt mycket åt frågan och om försiktighetsprincipen tillämpas på rätt sätt konsekvent.

⁽¹²⁾ <http://urbanbees.eu/en/content/news>

Motivering

Det europeiska jordbruket är utan tvekan det mest strikta när det gäller tillämpningen av regler om miljövard, djurskydd, miljöskydd och mark- och vattenförvaltning, eftersom det omfattas av de högsta standarderna i världen och eftersom systemet med tvärvillkor, dvs. respekten för dessa kriterier, är bindande för alla europeiska jordbrukare.

Godkännandet av växtskyddsmedel är dessutom underkastat Europeiska myndighetens för livsmedelssäkerhet kontroll- och övervakningsförfaranden. Kriterierna måste alltså vara vetenskapliga och grunda sig på en bedömning av sannolikheten för att de vållar skada. Denna grund måste också vara vägledande för en korrekt tillämpning av försiktighetsprincipen.

Resultat av omröstningen

Röster för 75

Röster emot 95

Nedlagda röster 33